

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 9.9.2015.
COM(2015) 450 final

2015/0208 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o uspostavi mehanizma premještanja u krizama i izmjeni Uredbe (EU) br. 604/2013
Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama
za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu
zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljani treće zemlje ili osoba bez
državljanstva**

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

U Europskom migracijskom programu koji je 13. svibnja 2015.¹ donijela Europska komisija iznesene su hitne mjere za odgovor na trenutačne hitne i složene izazove u području migracija te srednjoročne i dugoročne inicijative koje treba poduzeti radi pružanja strukturnih rješenja za bolje upravljanje svim aspektima migracija.

U okviru hitnih mjera Europska komisija donijela je 27. svibnja 2015. prijedlog Odluke Vijeća o uvođenju privremenih mjera u području međunarodne zaštite u korist Italije i Grčke², kojim je aktiviran sustav za odgovor na hitne situacije predviđen člankom 78. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). 20. srpnja 2015. Vijeće je postiglo zajednički pristup toj Odluci³ kojom je uspostavljen privremeni i iznimni mehanizam premještanja osoba kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita iz Italije i Grčke u druge države članice na razdoblje od dvije godine. Vijeće bi trebalo službeno donijeti odluku nakon mišljenja Europskog parlamenta koje se očekuje u rujnu 2015.

Zbog rekordnog i rastućeg broja migranata u Italiji i Grčkoj te pomicanja migracijskih ruta sa središnjeg na istočno Sredozemlje i zapadnobalkansku rutu prema Mađarskoj Komisija je [9. rujna 2015.] donijela još jedan prijedlog na temelju članka 78. stavka 3. UFEU-a koji sadrži daljnje privremene mjere za smanjenje pritiska na sustave azila u Italiji i Grčkoj te novu mjeru u korist Mađarske.

Europska komisija najavila je i da će nakon aktiviranja sustava za odgovor na krizne situacije na temelju članka 78. stavka 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije uslijediti trajno rješenje. U tom pogledu Komisija je najavila da će do kraja 2015. iznijeti zakonodavni prijedlog stalnog sustava premještanja koji bi se trebao aktivirati u kriznim situacijama.

Opći je cilj ovog zakonodavnog prijedloga Uniji osigurati pouzdani mehanizam premještanja u krizama za učinkovito strukturno rješavanje kriznih situacija u pogledu azila. Takav mehanizam trebao bi se brzo pokrenuti za bilo koju državu članicu koja se nađe u kriznoj situaciji koja bi dovela do znatnog pritiska čak i na dobro pripremljen i funkcionalan sustav azila, uzimajući u obzir i veličinu te države članice. Predloženom mehanizmu premještanja cilj je, s jedne strane, u kriznim situacijama osigurati pravednu podjelu odgovornosti među državama članicama za velik broj podnositelja zahtjeva kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita i, s druge strane, pravilnu primjenu Dublinskog sustava, uključujući i potpunu zaštitu prava podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Budući da se prijedlogom želi u Uredbu (EU) br. 604/2013 uvesti mehanizam premještanja u krizama kao trajni okvir za provedbu mjera premještanja, one će se primjenjivati u vezi s posebnim kriznim situacijama u određenoj državi članici te po definiciji ostaju privremene.

• Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području politike

Sveobuhvatan pristup migracijama

¹ COM(2015) 240 završna verzija.

² COM (2015) 286 završna verzija.

³ 11132/15, 24. srpnja 2015.

Prijedlog je dio sveobuhvatnog i sustavnog pristupa migracijama koji traže sve institucije Unije i koji je Komisija počela provoditi odmah nakon donošenja Europskog migracijskog programa. Ključno za jamčenje djelotvornosti takvog sveobuhvatnog pristupa je osigurati da se politike na terenu provode na dosljedan i komplementaran način. Stoga, prema potrebi uzimajući u obzir posebnu situaciju države članice, mehanizam premještanja u krizama treba nadopuniti dodatnim mjerama na terenu koje ta država članica treba poduzeti od dolaska državljana trećih zemalja na njezino državno područje do završetka svih odgovarajućih postupaka. U okviru pristupa žarišta koji je predložila Komisija, agencije EU-a pružit će sveobuhvatnu i ciljanu potporu državama članicama koje su suočene s nesrazmjernim migracijskim pritiscima na vanjskim granicama. Operativna potpora koja se može pružiti u okviru ovog pristupa obuhvaća registraciju i provjeru nezakonitih migranata, upoznavanje nezakonitih migranata s njihovim pravima i obvezama, potporu sustavima azila usmjeravanjem podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu na odgovarajući postupak azila i pomoć pri registriranju zahtjeva za međunarodnu zaštitu kao i pripremi spisa, jačanje razmjena informacija i suradnje za potrebe istrage kriminalnih mreža koje podupiru nezakonitu migraciju u EU i sekundarna kretanja unutar EU-a te koordinaciju operacija vraćanja.

Takvim zajedničkim nastojanjima državama članicama omogućit će se rješavanje migracijskog pritiska na brži i učinkovitiji način uz potpuno poštovanje temeljnih prava, kao i ojačati njihove sposobnosti rješavanja pitanja migracija, azila i unutarnjih sigurnosnih izazova.

Interakcije sa sustavima hitnog premještanja na temelju članka 78. stavka 3. UFEU-a

Prijedlog kojim se osniva mehanizam premještanja u krizama treba razlikovati od prijedloga koje je Komisija donijela na temelju članka 78. stavka 3. UFEU-a u korist određenih država članica koje se suočavaju s iznenadnim priljevom državljana trećih zemalja na svoje državno područje.

Dok su mjere koje je Komisija predložila na temelju članka 78. stavka 3. UFEU-a privremene, prijedlogom osnivanja mehanizma premještanja u krizama uvodi se metoda za određivanje koja država članica privremeno može biti odgovorna za obradu zahtjeva za azil podnesenih u državi članici koja je suočena s kriznom situacijom kako bi se osigurala pravednija raspodjela podnositelja zahtjeva među državama članicama u takvim situacijama i tako olakšalo funkcioniranje Dublinskog sustava čak i u kriznim vremenima.

Ovim se prijedlogom utvrđuju strogi uvjeti za aktiviranje mehanizma premještanja u krizama za određenu državu članicu, osobito činjenica da je država članica suočena s kriznom situacijom koja otežava primjenu Dublinske uredbe zbog prekomjernog pritiska uslijed velikog i nesrazmjernog priljeva državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva, koji dovodi do znatnog pritiska na njezin sustav azila.

Osnivanjem mehanizma premještanja u krizama ne dovodi se u pitanje mogućnost da Vijeće na prijedlog Komisije donese privremene mjere u korist država članica suočenih s kriznim situacijama opisanima u članku 78. stavku 3. UFEU-a. Donošenje hitnih mjera na temelju članka 78. stavka 3. i dalje će važiti u iznimnim situacijama kad bude potreban hitan odgovor koji bi mogao tražiti širu potporu sustavu upravljanja migracijama u slučaju da uvjeti za aktiviranje mehanizma premještanja u krizama ne budu zadovoljeni.

Moguće buduće izmjene Uredbe (EU) br. 604/2013

KAO ŠTO JE NAJAVLJENO U EUROPSKOM MIGRACIJSKOM PROGRAMU I U SKLADU S OBVEZAMA KOJE PROIZLAZE IZ UREDBE (EU) BR. 604/2013, KOMISIJA TRENUTAČNO PROVODI SVEOBUHVAJNI PREGLED PRIKLADNOSTI DUBLINSKOG SUSTAVA KOJI SE TEMELJI NA DOKAZIMA I KOJI OBUHVAĆA PRAVNE, GOSPODARSKE I SOCIJALNE UČINKE DUBLINSKOG SUSTAVA, UKLJUČUJUĆI NJEGOV UTJECAJ NA TEMELJNA PRAVA. TAJ ĆE PREGLED BITI OSNOVA ZA MOGUĆE DALJNJE REVIZIJE DUBLINSKOG SUSTAVA, POSEBNO U CILJU OSTVARIVANJA PRAVEDNIJE RASPODJELE PODNOSITELJA ZAHTJEVA ZA MEĐUNARODNU ZAŠTITU U EUROPI U SVIM OKOLNOSTIMA A NE SAMO U KRIZNIM SITUACIJAMA

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST, PROPORCIONALNOST, TEMELJNA PRAVA

• Pravna osnova

Ovim prijedlogom mijenja se Uredba (EU) br. 604/2013 i stoga bi trebala biti donesena na temelju iste pravne osnove, odnosno članka 78. stavka 2. točke (e) UFEU-a, u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom.

Mehanizam premještanja u krizama koji je predmet ovog prijedloga uključuje trajna odstupanja, koja se aktiviraju u posebnim kriznim situacijama u korist određenih država članica, posebno od načela utvrđenog u članku 3. stavku 1. Uredbe (EU) br. 604/2013 prema kojem zahtjev za međunarodnu zaštitu obrađuje država članica koja je odgovorna za to na temelju kriterija utvrđenih u poglavlju III. Umjesto ovog načela prijedlogom se utvrđuje obvezan ključ raspodjele za utvrđivanje odgovornosti za ispitivanje zahtjeva u slučaju detaljno utvrđenih kriznih okolnosti.

• Varijabilna geometrija

U skladu s Protokolom o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske u vezi s područjem slobode, sigurnosti i pravde koji je priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije Ujedinjena Kraljevina i Irska mogu odlučiti sudjelovati u donošenju ovog prijedloga. Tu mogućnost imaju i nakon donošenja prijedloga.

Ujedinjena Kraljevina i Irska obvezane su Uredbom 604/2013, slijedom obavijesti o želji za sudjelovanjem u donošenju i primjeni ove Uredbe na temelju gore navedenog Protokola. Položaj tih država članica u vezi s Uredbom 604/2013 ne utječe na njihov položaj u odnosu na moguće sudjelovanje u vezi s ovom Uredbom⁴.

U skladu s Protokolom o stajalištu Danske priloženim Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije Danska ne sudjeluje u usvajanju mjera Vijeća u skladu s glavom V. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (uz iznimku „mjera kojima se utvrđuju treće zemlje čiji državljani moraju posjedovati vizu pri prijelazu vanjskih granica država članica ili mjera koje se odnose na jedinstveni obrazac za vize”). Međutim, s obzirom na to da Danska primjenjuje postojeću Dublinsku uredbu na temelju međunarodnog sporazuma koji je sklopila s EZ-om 2006.⁵, u skladu s člankom 3. tog Sporazuma obavješćuje Komisiju o svojoj odluci hoće li ili neće provoditi sadržaj izmijenjene Uredbe.

⁴ Za takve države članice nesudjelovanje u izmijenjenoj Uredbi ne bi primjenu Dublinske uredbe kako je izmijenjena činilo neupotrebljivom u smislu članka 4.a Protokola 21.

⁵ Sporazum između Europske zajednice i Kraljevine Danske o kriterijima i mehanizmima za određivanje države odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji je podnesen u Danskoj ili bilo kojoj drugoj državi članici Europske unije i sustavu „Eurodac” za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Dublinske konvencije, SL L 66, 8.3.2006., str. 38.

- **Utjecaj prijedloga na zemlje izvan EU-a koje sudjeluju u Dublinskom sustavu**

Usporedno s pridruživanjem schengenskoj pravnoj stečevini nekoliko država koje nisu članice EU-a, Unija je sklopila nekoliko sporazuma na temelju kojih su te države pridružene dublinskoj pravnoj stečevini i pravnoj stečevini sustava „Eurodac”:

- sporazum o pridruživanju Islanda i Norveške, sklopljen 2001.⁶;
- sporazum o pridruživanju Švicarske, sklopljen 28. veljače 2008.⁷;
- protokol o pridruživanju Lihtenštajna, sklopljen 7. ožujka 2011.⁸.

Kako bi se stvorila prava i obveze između Danske – koja je, kao što je prethodno objašnjeno, dublinskoj pravnoj stečevini i pravnoj stečevini sustava „Eurodac” pridružena međunarodnim sporazumom – i prethodno navedenih pridruženih zemalja, između Unije i pridruženih zemalja zaključena su druga dva instrumenta⁹.

U skladu s ta tri prethodno navedena Sporazuma pridružene zemlje bez iznimke prihvaćaju dublinsku pravnu stečevinu i pravnu stečevinu sustava „Eurodac” te njihov razvoj. One ne sudjeluju u donošenju akata o izmjeni dublinske pravne stečevine ni akata koji se na njoj temelje (uključujući stoga i ovaj prijedlog), ali moraju u određenom vremenskom roku obavijestiti Komisiju o svojoj odluci hoće li ili ne prihvatiti sadržaj tog akta nakon što ga odobre Vijeće i Europski parlament. U slučaju da Norveška, Island, Švicarska i Lihtenštajn ne prihvate akt o izmjeni dublinske pravne stečevine i pravne stečevine sustava „Eurodac”, predmetni se sporazumi raskidaju, osim ako sporazumom ustanovljen zajednički/mješoviti odbor jednoglasno odluči drukčije.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Na temelju glave V. UFEU-a o području slobode, sigurnosti i pravde Europskoj uniji dodjeljuju se određene ovlasti o tim pitanjima. Te se ovlasti moraju izvršavati u skladu s člankom 5. Ugovora o Europskoj uniji, odnosno ako i u mjeri u kojoj ciljeve predloženog djelovanja države članice ne mogu dostatno ostvariti, nego se zbog opsega ili učinaka predloženog djelovanja mogu na bolji način ostvariti na razini Europske unije.

Prijedlogom se uvodi mehanizam premještanja u cilju strukturnog odgovora na krizne situacije u bilo kojoj državi članici do kojih dolazi uslijed velikog i nesrazmjernog priljeva osoba i postizanja pravedne podjele odgovornosti među državama članica u kriznim vremenima, uključujući i odstupanje od kriterija odgovornosti iz Dublinske uredbe. Po

⁶ Sporazum između Europske zajednice i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o kriterijima i mehanizmima za utvrđivanje države odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil podnesenih u državi članici ili u Islandu ili u Norveškoj (SL L 93, 3.4.2001., str. 40.)

⁷ Sporazum između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o kriterijima i mehanizmima za određivanje države nadležne za razmatranje zahtjeva za azil podnesenog u državi članici ili u Švicarskoj (SL L 53, 27.2.2008., str. 5)

⁸ Protokol između Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o kriterijima i mehanizmima za utvrđivanje države odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil podnesenog u državi članici ili u Švicarskoj (SL L 160 18.6.2011., str. 39)

⁹ Protokol između Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna uz Sporazum između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o kriterijima i mehanizmima za utvrđivanje države odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil podnesenog u jednoj od država članica ili u Švicarskoj (zaključen 24.10.2008., SL L 161, 24.6.2009., str. 8.) i Protokol uz Sporazum između Zajednice i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o kriterijima i mehanizmima za utvrđivanje države odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil podnesenog u jednoj od država članica, Islandu i Norveškoj (SL L 93, 3.4.2001.).

definiciji, mjerama na razini EU-a intervenirat će se ako se država članica ne može sama suočiti sa situacijom. Osim toga, cilj je prijedloga osigurati ispravnu primjenu Dublinskog sustava u kriznim vremenima i pridonijeti rješavanju problema sekundarnih kretanja državljana trećih zemalja među državama članicama, što je samo po sebi transnacionalni problem. Jasno je da se djelovanjem pojedinačnih država članica ne može na zadovoljavajući način odgovoriti na zajedničke izazove s kojima su u tom području suočene sve države članice. Načela solidarnosti i zajedničke odgovornosti podrazumijevaju neizostavno zajedničko djelovanje EU-a u ovom području.

- **Proporcionalnost**

Uredbom (EU) br. 604/2013 u njezinu sadašnjem obliku ne osiguravaju se instrumenti kojima bi se omogućio odgovarajući odgovor na pritisak na sustave azila država članica. Različite financijske i operativne mjere koje na raspolaganju imaju Europska komisija i EASO u cilju pomoći sustavima azila država članica pokazale su se nedostatnima za rješavanje kriznih situacija. Kako bi se stvorio odgovarajući okvir za hitne i teške situacije u području azila, odlučivanjem za daljnje djelovanje na razini EU-a ne prelazi se ono što je potrebno za učinkovito rješavanje situacije.

- **Temeljna prava**

Kao rezultat uvođenja mehanizma premještanja u krizama, temeljna prava podnositelja zahtjeva kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita bit će zajamčena kako je predviđeno Poveljom EU-a o temeljnim pravima („Povelja”).

Posebno, osiguravanjem brzog pristupa tih osoba odgovarajućem postupku za priznavanje međunarodne zaštite, ovim se prijedlogom nastoji zaštititi pravo na azil i osigurati poštovanje zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja (*non-refoulement*), kako je predviđeno člancima 18. i 19. Povelje. Osim toga, osiguravanjem transfera tih osoba u državu članicu koja im može pružiti odgovarajuće uvjete prihvata i integracijske perspektive, ovim se prijedlogom nastoji osigurati puno poštovanje prava na dostojanstvo i zaštitu protiv mučenja te neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, kako je predviđeno člancima 1. i 4. Povelje. Ovom se Odlukom također nastoje zaštititi prava djeteta, u skladu s člankom 24. Povelje i pravo na obiteljsko jedinstvo u skladu s člankom 7. Povelje.

3. SAVJETOVANJA SA ZAINTERESIRANIM STRANAMA

Prijedlog o uspostavi mehanizma za strukturno rješavanje kriznih situacija u području azila rezultat je znatne krize u području azila u nekoliko država članica zbog koje se pokazala hitna potreba za strukturiraniji sustav za brzo djelovanje Unije. Prijedlog je nastavak Europskog migracijskog programa o kojem su provedena opsežna savjetovanja sa svim zainteresiranim stranama.

Druge institucije EU-a i ključni akteri već su izrazili svoja mišljenja o toj temi. U izjavi od 23. travnja 2015. Europsko vijeće obvezalo se da će razmotriti mogućnosti organizacije hitnog premještanja među svim državama članicama na dobrovoljnoj osnovi. U kontekstu rasprave o migracijskom programu Europski parlament (na plenarnoj sjednici 19. svibnja 2015.) i Vijeće (15. lipnja 2015.) iznijeli su stajališta i o mehanizmu premještanja. Odbor LIBE Europskog parlamenta u svom izvješću pozvao je Komisiju da podnese prijedlog

trajnog sustava premještanja koji će se prihvatiti u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom¹⁰.

UNHCR i civilno društvo pozvali su EU da se obveže na solidarnije instrumente unutar EU-a i osigura pravedniji sustav raspodjele podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Uspostava stalnog okvira za mehanizam premještanja u krizama nema implikacija za proračun EU-a. Posljedice aktivacije tog okvira za proračun ocjenjivat će se u odnosu na posebne okolnosti pojedinih država članica.

5. DETALJNO OBJAŠNJENJE POSEBNIH ODREDBI PRIJEDLOGA

Prijedlogom se izmjenjuje Uredba (EU) br. 604/2013 uvođenjem mehanizma premještanja u krizama i davanjem ovlasti Komisiji za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u pogledu aktiviranja primjene mehanizma i suspenzije za određenu državu članicu, pod jasno propisanim uvjetima.

Predviđeni su sljedeći ključni elementi:

- **Uvjeti za primjenu mehanizma preseljenja u krizama za određenu državu članicu**

Za aktiviranje mehanizma premještanja u krizama Komisija mora na temelju utemeljenih podataka, i to posebno onih koje prikupljaju Europski ured za potporu azilu i Frontex, utvrditi da je država članica suočena s kriznom situacijom koja ugrožava primjenu Uredbe (EU) br. 604/2013 zbog prekomjernog pritiska uzrokovanog velikim i nesrazmjernim priljevom državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva koji dovodi do velikog preopterećenja njihovog sustava azila. Krizna situacija trebala bi biti takva da vrši izniman pritisak čak ni na dobro pripremljen i funkcionalan sustav azila, uzimajući istovremeno u obzir i veličinu države članice.

Prijedlogom se predviđa jasne pokazatelje koje bi Komisija trebala među ostalim uzeti u obzir prilikom ocjenjivanja: ukupni broj podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu i nezakonitih ulazaka državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva u šest mjeseci koji prethode donošenju delegiranog akta, povećanje tih brojeva u odnosu na isto razdoblje prethodne godine kao i broj podnositelja zahtjeva po stanovniku države članice koja ima korist od premještanja u prethodnih 18 mjeseci u odnosu na prosjek Unije.

- **Kategorije podnositelja zahtjeva koji će biti premješteni**

Predlaže se pokretanje mehanizma za premještanje u krizama samo za podnositelje zahtjeva kojima je na temelju inicijalne prosudbe nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita i za koje bi nače bila odgovorna država članica u kriznoj situaciji na temelju kriterija utvrđenih u poglavlju III. Uredbe (EU) br. 604/2013. Takvima se u prijedlogu smatraju oni podnositelji zahtjeva koji su državljani zemalja koje na temelju najnovijih dostupnih tromjesečnih

¹⁰ Izvješće o prijedlogu Odluke Vijeća o osnivanju privremene mjere u području međunarodne zaštite u korist Italije i Grčke, Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove, izvjestitelj: Ska Keller (A8-0245/2015).

podataka Eurostata na razini EU-a imaju stopu priznavanja prava na azil jednaku ili veću od 75 %.

- **Opis mehanizma premještanja u krizama**

U okviru mehanizma premještanja u krizama zahtjevi tih osoba obradit će se u drugoj državi članici (država članica premještanja). U tom slučaju, primjenjuje se postupak premještanja kako je navedeno u Prilogu IV. odstupajući od članaka 21., 22. i 29. Uredbe (EU) br. 604/2013.

Prijedlogom se utvrđuje jednostavan postupak premještanja kako bi se osigurao brz transfer tih osoba u državu članicu premještanja. Svaka država članica imenuje nacionalnu kontaktnu točku i dostavlja njezinu adresu drugim državama članicama i Europskom potpornom uredu za azil (EASO).

Države članice redovito, najkasnije svaka tri mjeseca, navode broj podnositelja zahtjeva koji se mogu brzo premjestiti na njihovo državno područje, kao i sve druge relevantne informacije. Država članica koja ima koristi od premještanja odabire uz pomoć Europskog ureda za potporu azilu i po mogućnosti službenika za vezu iz drugih država članica pojedinačne podnositelje zahtjeva koje bi se moglo premjestiti i predložiti drugim državama članicama da se te podnositelje zahtjeva premjesti na njihovo državno područje. Pritom bi prednost trebalo dati ranjivim podnositeljima zahtjeva. Nakon odobrenja države članice premještanja, formalnu odluku o premještanju podnositelja zahtjeva potom treba donijeti država članica koja ima koristi od premještanja i obavijestiti podnositelja zahtjeva. Prijedlogom se utvrđuje da se podnositelji zahtjeva čiji se otisci prstiju moraju uzeti u skladu s obvezama utvrđenima u članku 9. Uredbe (EU) br. 603/2013 ne smiju premjestiti ako im nisu uzeti otisci prstiju. Prijedlogom se također određuje da države članice zadržavaju pravo odbiti premještaj podnositelja zahtjeva samo iz razloga nacionalne sigurnosti ili javnog poretka ili na temelju odredaba o isključenjima iz članaka 12. i 17. Direktive 2011/95/EU. Prijedlogom se predviđa da se sve postupovne korake treba provesti što prije, a najkasnije dva mjeseca nakon što država članica iz koje se premještaju podnositelji zahtjeva navede broj podnositelja zahtjeva koje bi se moglo brzo premjestiti. U slučaju opravdanih praktičnih prepreka predviđena su daljnja ograničena odstupanja.

Prijedlogom su obuhvaćena posebna jamstva za podnositelje zahtjeva koje se premješta u drugu državu članicu. U prijedlogu se utvrđuje pravo na dobivanje informacija o postupku premještanja, pravo na obavijest o odluci o premještanju u kojoj se mora navesti točna država članica premještanja i pravo na premještanje s članovima obitelji u istu državu članicu premještanja. Obveza da pri odluci o državi članici premještanja primarni cilj bude zaštita najboljih interesa djeteta kako je utvrđeno Uredbom (EU) br. 604/2013 i dalje se primjenjuje. To podrazumijeva, među ostalim, obvezu države članice koja ima koristi od premještanja da obavijesti ostale države članice ako je podnositelj zahtjeva koji se treba premjestiti maloljetnik bez pratnje i zajedno s državom članicom koja je iskazala interes za premještanje tog maloljetnika osigura da se prije premještanja napravi procjena najboljih interesa djeteta, u skladu s Općom napomenom br. 14 (2013) Odbora UN-a za prava djeteta da se njegovi najbolji interesi smatraju primarnim ciljem¹¹.

- **Aktiviranje mehanizma premještanja u krizama**

¹¹

http://www2.ohchr.org/English/bodies/crc/docs/GC/CRC_C_GC_14_ENG.pdf

Kada Komisija utvrdi da su ispunjeni uvjeti za premještanje u odnosu na određenu državu članicu, donosi delegirani akt za aktiviranje mehanizma premještanja. Delegiranim aktom će se a) utvrditi da u državi članici koja ima koristi od premještanja postoji krizna situacija b) odrediti broj osoba koje treba premjestiti iz te države članice, c) odrediti raspodjelu tih osoba među državama članica korištenjem formule za ključ raspodjele i d) odrediti razdoblje primjene mehanizma premještanja u krizama Delegirani akt stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće ne izraze nikakav prigovor u roku od najviše mjesec dana od priopćenja Komisije. Delegirani akt može se primjenjivati najviše dvije godine.

- **Metoda za utvrđivanje broja osoba koje će se premjestiti**

Prijedlogom se predviđaju objektivni i provjerljivi pokazatelji koje Komisija uzima u obzir prilikom utvrđivanja broja osoba koje treba premjestiti iz određene države članice u okviru donošenja delegiranog akta kojim se aktivira mehanizam premještanja u krizama u toj državi članici, i to posebno: broj podnositelja zahtjeva po glavi stanovnika u državi članici koja ima koristi od premještanja tijekom 18 mjeseci, a posebno tijekom šest mjeseci prije donošenja delegiranog akta u odnosu na prosjek u Uniji; kapacitet sustav azila te države članice sudjelovanje države članice u prošlim inicijativama solidarnostima te stupanj u kojem je država članica imala koristi od prethodnih mjera solidarnosti EU-a.

Osim toga, utvrđuje se najviši broj osoba koje treba premjestiti i koji ne može biti veći od 40 % broja zahtjeva koji su u toj državi članici podneseni tijekom šest mjeseci prije donošenja delegiranog akta.

- **Posebna pravila u slučaju da država članica privremeno nije u mogućnosti sudjelovati u premještanju podnositelja zahtjeva**

Budući da se ne može isključiti izvanredne okolnosti, prijedlogom se predviđa da države članice mogu, u roku od jednog mjeseca od stupanja na snagu delegiranog akta kojim se aktivira mehanizam premještanja, obavijestiti Komisiju, navodeći opravdane razloge u skladu s temeljnim vrijednostima Unije sadržanima u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji, da privremeno ne mogu sudjelovati, u potpunosti ili djelomično, u premještanju podnositelja zahtjeva, za razdoblje od jedne godine. Države članice trebale bi umjesto toga uplatiti financijski doprinos u proračun EU-a u iznosu od 0,002 % BDP-a za pomoć nastojanjima svih drugih država članica zbog krize i posljedici nesudjelovanja te države članice u premještanju. U slučaju djelomičnog sudjelovanja u premještanju taj se doprinos razmjerno umanjuje. Taj doprinos trebalo bi dodijeliti Fondu za azil, migracije i integraciju kao namjenski prihod.

Potrebno je osigurati da razina solidarnosti s državom članicom koja je u krizi, u smislu broja osoba koje je potrebno premjestiti, ostane nepromijenjena. Stoga bi osobe koje su prema ključu raspodjele bile predviđene za razmještaj u državi članici koja je obavijestila Komisiju i čiju je obavijest Komisija prihvatila trebalo preraspodijeliti među preostalim državama članicama.

Prijedlogom se predviđa da delegirani akt kojim se aktivira primjena mehanizma premještanja u takvim okolnostima bude izmijenjen.

- **Dopunske mjere koje treba poduzeti država članica koja ima koristi od premještanja**

Odražavajući dvojno načelo solidarnosti i odgovornosti prijedlogom se predviđa obveza za državu članicu koja ima koristi od premještanja da Komisiji na dan stupanja na snagu delegiranog akta podnesu plan mjera kojima će se osigurati odgovarajuća provedba mehanizma premještanja u krizama. Kada Komisija zatraži od države članice da izradi

akcijski plan upravljanja krizom na temelju članka 33. stavka 3. Uredbe (EU) br. 604/2013 u sklopu tog plana potrebno je predstaviti mjere za odgovarajuću provedbu mehanizma premještanja, kao i šire mjere povezane s azilom čiji je cilj, među ostalim, jačanje kapaciteta sustava azila u državi članici. Osim toga, u prijedlogu se navode uvjeti pod kojima Komisija može odlučiti obustaviti primjenu mehanizma premještanja u korist države članice ukoliko ona ne ispunjava svoje obveze.

Naposljetku, prijedlogom se podsjeća na pravila koja se primjenjuju na sprečavanje i odgovaranje na sekundarna kretanja podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu i korisnika međunarodne zaštite i predviđa nova pravila u slučaju sekundarnih kretanja korisnika međunarodne zaštite koji, nakon što su premješteni, nezakonito ulaze i ostaju na državnom području druge države članice. Posebno, predviđa se da država članica premještanja ponovno prihvati korisnika međunarodne zaštite koji je nakon što je premješten podnio zahtjev u državi članici koja nije država članica premještanja ili koji se nalazi na državnom području države članice koja nije država članica premještanja bez dokumenta o boravku.”

• Izračun ključa raspodjele

1. Ključ raspodjele

a) broj stanovnika – ponderiranje 40 %

b) ukupni BDP – ponderiranje 40 %

c) prosječni broj zahtjeva za azil tijekom pet prethodnih godina na milijun stanovnika s ograničenjem od 30% zbroja učinaka broja stanovnika i BDP-a – ponderiranje 10 %

d) stopa nezaposlenosti s ograničenjem od 30% zbroja učinaka broja stanovnika i BDP-a – ponderiranje 10 %

2. Formula

$$\text{Učinak broja stanovnika}_{D\check{C}/SD} = \frac{\text{broj stanovnika}_{D\check{C}/SD}}{\text{broj stanovnika}_{EU+(32)}}$$

$$\text{Učinak BDP-a}_{D\check{C}/SD} = \frac{BDP_{D\check{C}/SD}}{BDP_{EU+(32)}}$$

$$\text{Učinak azila}_{D\check{C}/SD} = \min \left\{ \frac{1}{\sum_{i=1}^{32} \frac{\text{prosječan broj (5 prethodnih g.) podnositelja zahtjeva na milijun stanovnika}_{D\check{C}/SD}}{\text{prosječan broj (5 prethodnih g.) podnositelja zahtjeva na milijun stanovnika}_{D\check{C}/SD}}}, 30 \% (\text{učinak broja stanovnika}_{D\check{C}/SD} + \text{učinak BDP-a}_{D\check{C}/SD}) \right\}$$

$$\text{Učinak nezaposlenosti}_{D\check{C}/SD} = \min \left\{ \frac{1}{\sum_{i=1}^{32} \frac{\text{stopa nezaposlenosti}_{D\check{C}/SD}}{\text{stopa nezaposlenosti}_{D\check{C}/SDi}}}, 30 \% (\text{učinak broja stanovnika}_{D\check{C}/SD} + \text{učinak BDP-a}_{D\check{C}/SD}) \right\}$$

$$\text{Početna kvota}_{D\check{C}/SD} = \text{br.osoba za raspodjelu} * (40 \% \text{ učinka br.stanovnika}_{D\check{C}/SD} + 40 \% \text{ učinka BDP-a}_{D\check{C}/SD} + 10 \% \text{ učinka azila}_{D\check{C}/SD} + 10 \% \text{ učinka nezaposlenosti}_{D\check{C}/SD})$$

$$\text{Preostala kvota}_{D\check{C}/SD} = (\text{br.osoba za raspodjelu} - \sum_{i=1}^{32} \text{početna kvota}_{D\check{C}/SDi}) * (50 \% \text{ učinka br.stanovnika}_{D\check{C}/SD} + 50 \% \text{ učinka BDP-a}_{D\check{C}/SD})$$

$$\text{Konačna kvota za raspodjelu}_{D\check{C}/SD} = \text{početna kvota}_{D\check{C}/SD} + \text{preostala kvota}_{D\check{C}/SD}$$

$$\text{Konačni udio}_{D\check{C}/SD} (\text{de facto ključ}) = \frac{\text{konačna kvota za raspodjelu}_{D\check{C}/SD}}{\text{br.osoba za raspodjelu}} * 100 \%$$

3. Izračun

Prikazanom simulacijom želi se pokazati kako se izračunava raspodjela 120 000 podnositelja zahtjeva ako sudjeluju sve države članice i pridružene države (EU+).

(a) Stanovništvo

Za izračun učinka broja stanovnika na ključ raspodjele broj stanovnika zemlje X dijeli se s brojem stanovnika 28 država članica EU-a i četiri pridružene države (EU+ = 32).

Primjer:

Broj stanovnika države X: 4 625 885; ukupni broj stanovnika u EU+: 521 959 960

$$\text{Učinak stanovništva}_x = \frac{4\,625\,885}{521\,959\,960} = 0,89 \%$$

Učinak kriterija stanovništva na ključ raspodjele za zemlju X je 0,89 %.

(b) Ukupni BDP

Za izračun učinka ukupnog BDP-a na ključ raspodjele ukupni BDP-a zemlje X dijeli se s iznosom ukupnog BDP-a 28 država članica EU-a i četiri pridružene države (EU+ = 32).

Primjer:

Ukupni BDP zemlje X (u milijunima EUR): 185 411; ukupni BDP zemalja EU+ (u milijunima EUR): 14 854 924

$$\text{Učinak BDP-a}_x = \frac{185\,411,7}{14\,854\,924} = 1,25 \%$$

Učinak kriterija BDP-a na ključ raspodjele za zemlju X je 1,25 %.

- (c) Prosječni broj zahtjeva za azil tijekom pet prethodnih godina na milijun stanovnika s ograničenjem od 30 % zbroja učinaka broja stanovnika i BDP-a – ponderiranje 10 % (obrnuti učinak)

Učinak zahtjeva za azil na ključ raspodjele obrnuto je proporcionalan, odnosno što je veći broj zahtjeva za azil, to je manji njihov učinak.

Kako bi se izbjeglo da ovaj kriterij ima nerazmjerni učinak na ukupni ključ, primjenjuje se ograničenje pri čemu učinak zahtjeva za azil ne smije biti veći od 30 % zbroja učinaka broja stanovnika i BDP-a.

Primjer:

Prosječni broj zahtjeva za azil tijekom 5 godina na milijun stanovnika u zemlji X: 287, obrnuta vrijednost $\frac{1}{287} = 0,00348$.

Prosječni broj zahtjeva za azil tijekom 5 godina na milijun stanovnika cijele EU+ (obrnuta vrijednost): 0,14831

$$\text{Učinak zahtjeva za azil}_x = \frac{\frac{1}{287}}{0,14831} = \frac{0,00348}{0,14831} = \underline{2,35 \%}$$

$$\text{Ograničenje}_x = 30 \% (0,89 \% (\text{učinak broja stanovnika}) + 1,25 \% (\text{učinak BDP-a})) = \underline{0,64 \%}$$

Stvarni učinak kriterija zahtjeva za azil za zemlju X je 2,35 %, no za izračun ključa primjenjuje se maksimalna dopuštena vrijednost (0,64 %).

- (d) Stopa nezaposlenosti s ograničenjem od 30 % učinka broja stanovnika BDP-a – ponderiranje 10 %

Kao i u slučaju kriterija zahtjeva za azil učinak stope nezaposlenosti na ključ obrnuto je proporcionalan, tj. što je veća stopa nezaposlenosti, to je manji njezin učinak. Kako bi se izbjeglo da ovaj kriterij ima nerazmjerni učinak na ukupni ključ, primjenjuje se ograničenje pri čemu učinak stope nezaposlenosti ne smije biti veći od 30 % zbroja učinaka broja stanovnika i BDP-a.

Primjer:

Stopa nezaposlenosti u zemlji X: 11,3 %, obrnuta vrijednost $\frac{1}{11,3} = 0,0884955$

Zbroj svih stopa nezaposlenosti u EU+ (obrnuta vrijednost): 4,345698

$$\text{Učinak stope nezaposlenosti}_x = \frac{0,0884955}{4,345698} = \underline{2,04 \%}$$

30 % maksimalne vrijednosti_x = 0,64 %

Stvarni učinak kriterija stope nezaposlenosti za zemlju X je 2,04 %, no za izračun ključa primjenjuje se maksimalna dopuštena vrijednost (0,64 %)

- (e) Početna kvota od 120 000 podnositelja zahtjeva u zemlju X na temelju formule s ograničenjima.

Primjer:

$$\begin{aligned} \text{Početna kvota za raspodjelu}_x &= 120\,000 * (40 \% \text{ učinka broja stanovnika } (0,89 \%) + 40 \% \\ &\text{učinka BDP-a } (1,25 \%) + 10 \% \text{ učinka zahtjeva za azil (do maksimalne vrijednosti)} - 0,64 \% \\ &+ 10 \% \text{ učinka stope nezaposlenosti (do maksimalne vrijednosti)} - 0,64 \%) = 1178 \end{aligned}$$

Početna kvota za zemlju X: 1178

- (f) Raspodjela preostalih mjesta

Zbog uporabe ograničenja u formuli postojat će određeni broj preostalih mjesta za raspodjelu. Raspodjela tih mjesta temeljit će se na broju stanovnika i BDP-u (50 % - 50 %) u određenoj zemlji. Broj preostalih mjesta zatim će se dodati na početnu kvotu.

Primjer:

Početna kvota za zemlju X: 1178;

Zbroj početnih kvota za sve države EU+: 102 801.

Preostala mjesta koja još treba raspodijeliti: 17 199

Preostala mjesta_x = 17 199 * (50 % učinka broja stanovnika + 50 % učinka BDP-a) = 17 199
* 1,07 % = 184

Konačna kvota za raspodjelu podnositelja zahtjeva za zemlju X iznosi 1 362 osobe, a ključ je 1,13 %

Prijedlog**UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**

o uspostavi mehanizma premještanja u krizama i izmjeni Uredbe (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljani treće zemlje ili osoba bez državljanstva

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 78. stavak 2. točku (e),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija,

djelujući u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Uredbom (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđuju se mehanizmi za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljani treće zemlje ili osoba bez državljanstva, na temelju objektivnih kriterija utvrđenih njezinim poglavljem III.
- (2) U skladu s člankom 80. Ugovora, politike Unije u području graničnih kontrola, azila i imigracije te njihova provedba trebale bi se uređivati načelom solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti među državama članica, a akti Unije doneseni u tom području moraju sadržavati odgovarajuće mjere za primjenu tog načela.
- (3) Ako je sustav azila države članice pod iznimno velikim pritiskom, to može ugroziti primjenu Uredbe (EU) br. 604/2013. Ovom se Uredbom predviđa postupak za rano upozoravanje, pripravnost i upravljanje krizom u vezi s azilom, ali se njome u prethodno navedenoj situaciji ne omogućuje odstupanje od zadanih kriterija odgovornosti. Kako bi se uravnotežila nastojanja država članica kad je riječ o rješavanju navedenih kriznih situacija i osigurao brz pristup postupcima odobravanja međunarodne zaštite, trebalo bi uspostaviti krizni mehanizam za premještanje podnositelja zahtjeva za koje nije dvojbeno da ih treba međunarodno zaštititi. Primjenom mjera premještanja u odnosu na određenu državu članicu ne bi se trebala dovesti u pitanje mogućnost usporedne primjene članka 33. stavka 3. ove Uredbe na iste države članice. Članak 33. stavak 3. ove Uredbe nije preduvjet za primjenu mjera premještanja.

- (4) Primjenom mjera premještanja u odnosu na određenu državu članicu ne bi se trebala dovesti u pitanje mogućnost Vijeća da donese privremene mjere na prijedlog Komisije na temelju članka 78. stavka 3. ako je riječ o hitnoj situaciji u državi članici u koju naglo ulazi veliki broj državljana trećih zemalja.
- (5) Mehanizam premještanja u krizama treba sagledati u kontekstu šireg niza mjera koje bi mogle zatrebati državama članicama kako bi osigurale učinkovite migracijske politike, među ostalim kad je riječ o prvom prihvatu i vraćanju državljana trećih zemalja koji nemaju pravo ostanka na državnom području država članica u skladu s odredbama Direktive 2008/115/EZ („žarišta”).
- (6) Komisija trenutačno provodi sveobuhvatnu ocjenu Dublinske uredbe, temeljem čega bi mogla uslijediti šira revizija Dublinskog sustava.
- (7) Jasan i upotrebljiv sustav premještanja predviđen je na temelju praga prosječne stope odluka na razini Unije o odobravanju međunarodne zaštite u prvostupanjskim postupcima, kako je utvrđeno u Eurostatu, u odnosu na ukupan broj prvostupanjskih odluka na razini Unije o zahtjevima za međunarodnu zaštitu u okviru azila, na temelju najnovijih dostupnih statističkih podataka. S jedne strane, tim bi se pragom moralo što je više moguće osigurati da svi podnositelji zahtjeva kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita mogu u potpunosti i brzo ostvariti svoja prava na zaštitu u državi članici premještanja. S druge strane, time bi se što je više moguće spriječilo da podnositelji zahtjeva koji će vjerojatno primiti negativnu odluku u vezi sa zahtjevom budu premješteni u drugu državu članicu, čime bi se neopravdano produljio njihov boravak u Uniji. Trebalo bi upotrijebiti prag od 75 % temeljen na najnovijim ažuriranim tromjesečnim podacima Eurostata za prvostupajnske odluke.
- (8) Podnositelje zahtjeva kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita trebalo bi premjestiti na temelju ključa raspodjele utvrđenog u Prilogu III. Predloženi ključ raspodjele trebao bi se temeljiti na a) broju stanovnika (ponderiranje 40 %), b) ukupnom BDP-u (ponderiranje 40 %), c) prosječnom broju zahtjeva za azil na milijun stanovnika u razdoblju 2010. – 2014. (ponderiranje 10 %, s tim da učinak ne može iznositi više od 30 % zbroja učinaka broja stanovnika i BDP-a kako bi se izbjegli nerazmjerni učinci tog kriterija na ukupnu raspodjelu) i d) stopi nezaposlenosti (ponderiranje 10 %, s tim da učinak ne može iznositi više od 30 % zbroja učinaka broja stanovnika i BDP-a kako bi se izbjegli nerazmjerni učinci tog kriterija na ukupnu raspodjelu).
- (9) Ako u iznimnim okolnostima i iz opravdanih razloga koji su u skladu s temeljnim vrijednostima Unije sadržanima u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji neka država članica obavijesti Komisiju da u razdoblju od jedne godine, u potpunosti ili djelomično, privremeno ne može sudjelovati u premještanju podnositelja zahtjeva, trebala bi financijski pridonijeti proračunu EU-a iznosom od 0,002 % BDP-a, čime bi se financirala pomoć za podupiranje napora koje poduzimaju sve ostale države članice radi prevladavanja krizne situacije i zbog posljedica nesudjelovanja te države članice u premještanju. U slučaju djelomičnog sudjelovanja u premještanju taj bi se doprinos trebao razmjerno umanjiti. Taj doprinos treba dodijeliti Fondu za azil, migracije i integraciju kao namjenski prihod.
- (10) Nužno je osigurati da se ne promijeni razina solidarnosti s državom članicom koja se suočava s kriznom situacijom kad je riječ o broju osoba koje je potrebno premjestiti. Stoga bi osobe koje su prema ključu raspodjele bile predviđene za razmjestaj u

državi članici koja je obavijestila Komisiju i čiju je obavijest Komisija prihvatila trebalo preraspodijeliti među preostalim državama članicama.

- (11) Potrebno je osigurati brzu uspostavu postupka premještanja i to da se njegova provedba popratí bliskom administrativnom suradnjom među državama članicama i operativnom potporom koju će pružiti EASO.
- (12) Sve dok se ne obavi transfer podnositelja zahtjeva, tijekom postupka premještanja trebalo bi uzeti u obzir nacionalnu sigurnost i javni red. Uz potpuno poštovanje temeljnih prava podnositelja zahtjeva, među ostalim odgovarajućih pravila o zaštiti podataka, ako država članica iz opravdanih razloga smatra određenog podnositelja zahtjeva prijetnjom svojoj nacionalnoj sigurnosti ili javnom redu, o tome treba obavijestiti druge države članice.
- (13) Pri odlučivanju o tome koje bi podnositelje zahtjeva kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita trebalo premjestiti iz države članice koja ima korist od premještanja prednost bi trebalo dati ranjivim podnositeljima zahtjeva u smislu članaka 21. i 22. Direktive 2013/33/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹². U tom bi pogledu od primarne važnosti trebale biti posebne potrebe podnositelja zahtjeva, među ostalim njihovo zdravlje. Najbolji interesi djeteta trebali bi uvijek biti na prvom mjestu.
- (14) Integracija podnositelja zahtjeva kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita u društvo zemlje domaćina osnova je za dobro funkcioniranje Zajedničkog europskog sustava azila. Stoga, kako bi se odlučilo koja bi konkretna država članica trebala biti država članica premještanja, posebnu je pažnju potrebno posvetiti posebnim kvalifikacijama i osobinama predmetnih podnositelja zahtjeva, kao što su njihove jezične vještine i druge osobne informacije temeljene na dokazanim obiteljskim, kulturnim ili društvenim vezama kojima bi se olakšala njihova integracija u državi članici premještanja. Kad je riječ o posebno ranjivim podnositeljima zahtjeva, potrebno je procijeniti može li država članica premještanja tim podnositeljima zahtjeva pružiti odgovarajuću potporu i voditi računa o nužnosti pravedne raspodjele tih podnositelja zahtjeva među državama članicama. Uz dužno poštovanje načela nediskriminacije, države članice premještanja mogu navesti svoje preferencije kad je riječ o podnositeljima zahtjeva, uvažavajući prethodno navedene podatke temeljem kojih država članica koja ima korist od premještanja u savjetovanju s EASO-om i, prema potrebi, časnicima za vezu može izraditi popis mogućih podnositelja zahtjeva za koje je predviđeno premještanje u tu državu članicu.
- (15) Ako države članice imenuju časnike za vezu u državi članici koja ima korist od premještanja, to bi trebalo olakšati učinkovitu provedbu postupka premještanja, uključujući odgovarajuću identifikaciju podnositelja zahtjeva koje je moguće premjestiti, pritom posebno uzimajući u obzir njihovu ranjivost i kvalifikacije. Kad je riječ o imenovanju časnika za vezu u državi članici koja ima korist od premještanja i obavljanju njihovih zadaća, država članica premještanja i država članica koja ima korist od premještanja trebale bi razmjenjivati sve odgovarajuće informacije i blisko surađivati tijekom cijelog postupka premještanja.

¹²

Direktiva 2013/33/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju standarda za prihvát podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu (SL L 180, 29.6.2013., str. 96.)

- (16) Trebalo bi poduzeti mjere kako bi se izbjegla sekundarna kretanja premještenih osoba iz države članice premještanja u druge države članice. Podnositelje zahtjeva posebno bi trebalo obavijestiti o posljedicama njihova nezakonitog kretanja unutar država članica i o činjenici da ako im nadležna država članica odobri međunarodnu zaštitu, u načelu uživaju samo prava povezana s međunarodnom zaštitom u toj državi članici.
- (17) Kako bi se izbjegla sekundarna kretanja korisnika međunarodne zaštite, države članice trebale bi ih obavijestiti i o uvjetima u skladu s kojima mogu zakonito ući u drugu državu članicu i u njoj ostati te mogu uvesti obveze javljanja. Osim toga, kako bi se osiguralo da se korisnici međunarodne zaštite koji su ušli na državno područje države članice koja nije država članica premještanja i koji ne udovoljavaju uvjetima ostanka u toj državi članici vrate u državu članicu premještanja, korisnike međunarodne zaštite koji su premješteni treba obuhvatiti područjem primjene ove Uredbe.
- (18) Osim toga, u skladu s ciljevima utvrđenima u Direktivi 2013/33/EU, usklađivanjem uvjeta prihvata među državama članicama trebalo bi se pridonijeti ograničavanju sekundarnih kretanja podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu na koje utječu različiti uvjeti za njihov prihvata. Radi postizanja istog cilja države članice trebale bi razmotriti uvođenje obveza javljanja te pružanje podnositeljima zahtjeva za međunarodnu zaštitu materijalnih uvjeta prihvata poput smještaja, hrane i odjeće, samo u naravi, kao i, prema potrebi, osiguravanje izravnog premještanja podnositelja zahtjeva u državu članicu premještanja. Nadalje, kao što je predviđeno pravnom stečevinom o azilu i schengenskom pravnom stečevinom, tijekom razdoblja razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu države članice ne bi trebale, osim zbog ozbiljnih humanitarnih razloga, podnositeljima zahtjeva izdavati nacionalne putne isprave niti im davati druge poticaje, poput financijskih, s pomoću kojih bi njihov nezakonit ulazak u druge države članice bio olakšan. U slučaju nezakonitog ulaska u druge države članice podnositelje zahtjeva trebalo bi vratiti u državu članicu premještanja.
- (19) Kako bi se brzo rješavalo krizne situacije koje su posljedica iznimno velikih migracijskih pritisaka na sustave azila određenih država članica, Komisiji bi u skladu s člankom 290. UFEU-a trebalo delegirati ovlasti da donosi i akte kojima se uređuje primjena mjera premještanja u odnosu na određenu državu članicu, kao i obustava primjene tih mjera.
- (20) Komisija pri izvršavanju svojih ovlasti za donošenje delegiranih akata ne čini više od onoga što je potrebno za ispunjavanje uvjeta za premještanje niti izlazi iz okvira drugih elemenata predviđenih člankom 33.a stavkom 4. i člankom 33.d stavkom 2. ove Uredbe. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući i ona na razini stručnjaka. Komisija bi prilikom pripreme i izrade delegiranih akata trebala osigurati da se odgovarajući dokumenti Europskom parlamentu i Vijeću šalju istodobno, na vrijeme i na primjeren način.
- (21) *[U skladu s člankom 3. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, te države članice priopćile su svoju želju da sudjeluju u donošenju i primjeni ove Uredbe.]*

ILI

- (21) *[U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, i ne dovodeći u pitanje članak 4. tog Protokola, te države članice ne sudjeluju u donošenju ove Uredbe te ona za njih nije obvezujuća niti se na njih primjenjuje.]*

ILI

- (22) *[U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, i ne dovodeći u pitanje članak 4. tog Protokola, Ujedinjena Kraljevina ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.]*

- (23) *U skladu s člankom 3. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Irska je priopćila („dopisom od ...”) svoju želju da sudjeluje u donošenju i primjeni ove Uredbe.]*

ILI

- (24) *[U skladu s člankom 3. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Ujedinjena Kraljevina priopćila je („dopisom od ...”) svoju želju da sudjeluje u donošenju i primjeni ove Uredbe.]*

- (25) *U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, i ne dovodeći u pitanje članak 4. tog Protokola, Irska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.]*

- (22) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.

- (23) Uredbu (EU) br. 604/2013 stoga bi trebalo na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) br. 604/2013 mijenja se kako slijedi:

- (24) U članku 2. dodaju se sljedeće točke:

„(o) „premještanje” znači transfer podnositelja zahtjeva s državnog područja države članice koja je prema kriterijima utvrđenima u poglavlju III. ove Uredbe odgovorna

za razmatranje njegova zahtjeva za međunarodnu zaštitu („država članica koja ima korist od premještanja”) na državno područje države članice premještanja;

(p) „država članica premještanja” znači država članica koja je odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu na temelju ove Uredbe nakon što je podnositelj zahtjeva premješten na državno područje te države članice.”

(25) U članku 4. stavku 1. dodaje se sljedeća točka:

„(g) prema potrebi, postupku premještanja utvrđenom u odjeljku VII. poglavlja VI.”

(26) U članku 18. stavku 1. dodaje se sljedeća točka:

„(e) pod uvjetima iz članaka 23., 24., 25. i 29. ponovno prihvati korisnika međunarodne zaštite koji je nakon što je premješten podnio zahtjev u državi članici koja nije država članica premještanja ili koji se nalazi na državnom području države članice koja nije država članica premještanja bez dokumenta o boravku.”

(27) U poglavlju VI. dodaje se sljedeći odjeljak VII.:

„ODJELJAK VII.

Mehanizam premještanja u krizama

Članak 33.a

Mehanizam premještanja u krizama

1. Ako Komisija na osnovi utemeljenih informacija, posebno onih koje su prikupili EASO na temelju Uredbe (EU) br. 439/2010 i Europska agencija za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama osnovana Uredbom Vijeća (EZ) br. 2007/2004*, utvrdi da je država članica suočena s kriznom situacijom zbog koje je primjena ove Uredbe ugrožena uslijed iznimno velikog pritiska uzrokovanog velikim i nesrazmjernim priljevom državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva, čime je bitno opterećen njezin sustav azila, mehanizam premještanja u krizama iz stavka 2. primjenjuje se kako bi se pomoglo toj državi članici.

2. Država članica premještanja razmatra u okviru mehanizma premještanja u krizama određeni broj zahtjeva za međunarodnu zaštitu, čime se odstupa od načela utvrđenog člankom 3. stavkom 1. u skladu s kojim zahtjev razmatra država članica koja je odgovorna temeljem kriterija utvrđenih u poglavlju III. Osim toga, primjenjuju se detaljna postupovna pravila utvrđena u Prilogu IV., čime se odstupa od članaka 21., 22. i 29.

3. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 45. o primjeni mehanizma premještanja u krizama radi pomoći državi članici.

4. Komisija u delegiranim aktima iz stavka 3. utvrđuje sljedeće:

- (a) da se u državi članici koja ima korist od premještanja odvija krizna situacija iz stavka 1.;
- (b) broj osoba koje se treba premjestiti iz te države članice;
- (c) raspodjelu tih osoba među državama članicama primjenom formule za izračun ključa raspodjele iz stavka 33.b i
- (d) razdoblje primjene mehanizma premještanja u krizama.

5. Komisija prilikom utvrđivanja je li riječ o kriznoj situaciji iz stavka 4. točke (a) utvrđuje da je riječ o ozbiljnoj krizi zbog koje bi bio iznimno mnogo opterećen čak i dobro pripremljen

sustav azila koji funkcionira u skladu sa svim odgovarajućim aspektima pravne stečevine EU-a o azilu, pritom uzimajući u obzir veličinu predmetne države članice.

Komisija u toj procjeni uzima u obzir i, među ostalim, ukupan broj podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu i nezakonitih ulazaka državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva tijekom šest mjeseci prije donošenja delegiranog akta, povećanje tih brojeva u odnosu na isto razdoblje prethodne godine te broj podnositelja zahtjeva po glavi stanovnika u državi članici koja ima korist od premještanja tijekom prethodnih 18 mjeseci u odnosu na prosjek Unije.

6. Komisija prilikom utvrđivanja broja osoba koje je potrebno premjestiti navedenog u stavku 4. točki (b) posebno uzima u obzir sljedeće:

- (e) broj podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu po glavi stanovnika u državi članici koja ima korist od premještanja tijekom 18 mjeseci, a posebno tijekom šest mjeseci prije donošenja delegiranog akta u odnosu na prosjek u Uniji;
- (f) kapacitete sustava azila te države članice i
- (g) sudjelovanje države članice u prošlim inicijativama solidarnosti te stupanj u kojem je država članica imala korist od prošlih EU-ovih mjera solidarnosti.

Broj osoba koje treba premjestiti nije veći od 40 % broja zahtjeva koji su u toj državi članici podneseni tijekom šest mjeseci prije donošenja delegiranog akta.

Članak 33.b

Ključ raspodjele

1. Osobe se premješta u skladu s formulom za izračun ključa raspodjele kako je utvrđeno u Prilogu III.
2. U iznimnim okolnostima država članica može u roku od mjesec dana od stupanja na snagu delegiranog akta iz članka 33.a stavka 3. obavijestiti Komisiju da privremeno nije u mogućnosti, u potpunosti ili djelomično, sudjelovati u premještanju podnositelja zahtjeva iz države članice koja ima korist od premještanja te navodi opravdane razloge koji su u skladu s temeljnim vrijednostima Unije sadržanima u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji. Komisija razmatra navedene razloge i upućuje odluku toj državi članici. Ako Komisija smatra da je obavijest opravdana, država članica se na razdoblje od jedne godine oslobađa svoje obveze sudjelovanja u premještanju podnositelja zahtjeva te daje financijski doprinos proračunu EU-a u iznosu od 0,002 % BDP-a; u slučaju djelomičnog sudjelovanja u premještanju taj se doprinos razmjerno umanjuje. Taj se doprinos upotrebljava za financiranje pomoći u podupiranju napora koje poduzimaju sve druge države članice radi prevladavanja krizne situacije i posljedica nesudjelovanja navedene države članice u premještanju, u skladu s odredbama Uredbe (EU) br. 516/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o uspostavi Fonda za azil, migracije i integraciju, o izmjeni Odluke Vijeća 2008/381/EZ i o stavljanju izvan snage odluka br. 573/2007/EZ i br. 575/2007/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te Odluke Vijeća 2007/435/EZ¹³. Taj je doprinos namjenski prihod u smislu članka 21. stavka 4. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o

¹³ SL L 150, 20.5.2014., str. 168.

financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002¹⁴.

Komisija mijenja delegirani akt iz članka 33.a stavka 3. kako bi se osobe koje su prema ključu raspodjele predviđene za razmještanje u državi članici, koja je na temelju prve rečenice ovog stavka obavijestila Komisiju i čiju je obavijest Komisija prihvatila, preraspodijelilo na preostale države članice, u skladu s izračunom ključa raspodjele kako je utvrđen u Prilogu III.

3. Sudjelovanje države članice u premještanju na temelju ključa raspodjele obustavlja se ako je riječ o državi članici koja ima korist od premještanja.

Članak 33.c

Područje primjene mehanizma premještanja u krizama

4. Premještanje se odvija samo u pogledu podnositelja zahtjeva koji su zahtjev za međunarodnu zaštitu podnijeli u državi članici koja se suočava s kriznom situacijom iz članka 33.a stavka 1. i ako bi ta država članica u suprotnom bila odgovorna na temelju kriterija za određivanje odgovorne države članice utvrđenih u poglavlju III.
5. Premještanje se primjenjuje samo na podnositelje zahtjeva s državljanstvom za koje, prema najnovijim raspoloživim podacima Eurostata o prosjeku EU-a koji se ažuriraju svaka tri mjeseca, udio odluka o priznavanju međunarodne zaštite u broju prvostupanjskih odluka o zahtjevima za međunarodnu zaštitu, kako je navedeno u poglavlju III. Direktive 2013/32/EU, iznosi 75 % ili više. Kad je riječ o osobama bez državljanstva u obzir se uzima država prethodnog uobičajenog boravišta. Tromjesečno ažurirani podaci uzimaju se u obzir samo kad je riječ o podnositeljima zahtjeva koji nisu već utvrđeni kao podnositelji zahtjeva koje bi se moglo premjestiti u skladu s točkom 3. Priloga IV.

Članak 33.d

Dopunske mjere koje treba poduzeti država članica koja ima korist od premještanja

6. Država članica koja ima korist od premještanja dostavlja Komisiji, na datum stupanja na snagu delegiranog akta iz članka 33.a stavka 3., plan s mjerama za osiguranje odgovarajuće provedbe mehanizma premještanja u krizama. Te se mjere prema potrebi dostavljaju kao dio akcijskog plana za upravljanje krizom na temelju članka 33. stavka 3. Država članica koja ima korist od premještanja u potpunosti provodi te mjere.
7. Ako država članica koja ima korist od premještanja ne ispunjava obveze iz stavka 1., Komisija je ovlaštena donijeti delegirani akt u skladu s člankom 45. kako bi se radi pojedine države članice obustavila primjena mehanizma premještanja u krizama. Komisija prvo omogućuje predmetnoj državi članici da izloži svoje stajalište. Takvom se obustavom ne utječe na transfere podnositelja zahtjeva koji čekaju na izvršenje nakon što ih je odobrila država članica premještanja na temelju točke 4. Priloga IV.”

(5) U članku 45. dodaju se sljedeći stavci:

¹⁴ SL L 298, 26.10.2012., str. 1.

„6. Komisiji se dodjeljuju ovlasti za donošenje delegiranih akata iz članaka 33.a i 33.d na razdoblje od pet godina od [datuma stupanja na snagu ove Uredbe – OPOCE bi trebao zamijeniti s točnim datumom]. Komisija sastavlja izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje na razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

7. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članaka 33.a i 33.d. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Ona počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. Odlukom se ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

8. Delegirani akt donesen na temelju članaka 33.a i 33.d stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće ne izraze nikakav prigovor u roku od dva tjedna od obavješćivanja Europskog parlamenta i Vijeća o tom aktu ili ako prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijeste Komisiju da nemaju prigovora. Taj se rok produljuje za dva tjedna na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća. Delegirani akt primjenjuje se najdulje dvije godine.”

(6) Dodaju se novi prilozi III. i IV. kako je u utvrđeno u Prilogu ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik